

tale en Beklagelse over den Mindretalsudtalelse i Betænkningen, der er fremkommet fra de ærede Udvalgsmedlemmer Hr. Pinstrup og Hr. Kirk angaaende Husmandsforeningerne. Da Socialdemokraternes ærede Ordfører (Hans Nielsen) har været saa langt inde paa den Sag, skal jeg ikke dvæle udførligt ved den; men det er mig uægtelig i højeste Grad paafaldende at se den Anskuelse fremsat, at det er Arealet, det kommer an paa, og ikke Menneskene, som bor paa dette Areal. Man taler om, at et saa og saa mange Gange større Areal ligger udenfor Husmandsforeningernes Omraade. Det er, for at bruge det mildeste Udtryk, jeg kan finde, en Godsejerbetragtning, som man vel snarest kunde tænke sig fremkommet for et halvt Aarhundrede siden, men vanskeligt paa det nuværende Tidspunkt.

Den nye Organisation, som Lovforslaget tilsigter at gennemføre, gaar kort sagt ud paa Enhedstankens Gennemførelse i Udenrigstjenestens tre Forgøreninger: Tjenesten i Udenrigsministeriet, Tjenesten ved Gesandtskaberne og Tjenesten ved de konsulære Repræsentationer. Gennemførelsen af denne Enhedstanke var man allerede inde paa ved den Nyordning, der blev truffet i 1908 i Henhold til Betænkningen af den i 1906 nedsatte Kommission. Men det, der sker nu, er, at man gaar videre, at man gennemfører Fusionstanken for den diplomatiske og den konsulære Repræsentation, indfører den Ordning, at alle Embedsmænd i Udenrigsministeriet kan beordres ud til Udenrigstjenesten og omvendt. Vi Radikale er enige i, at denne Fusionstanke gennemføres, men dermed er selvfølgelig ikke givet, at vi kan være enige i, at man gaar hen og fører det, jeg har kaldt Embedshierarkiet, lige op til Toppen ved atter at ville indføre Direktørsystemet.

Vi har, som det blev fremhævet før af det ærede Medlem Hr. Fraenkel, haft Direktørsystemet tidligere. Vi havde det lige indtil 1908, da man i Henhold til den Kommissionsbetænkning, jeg anførte før, blev enig om at ophæve det og lade Tvedelingen træde i Stedet. Jeg vil i Forbindelse hermed gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Fraenkel. Han sagde, at den daværende Direktør havde begaaet den store Fejl, at han ikke havde opdraget nogen Efterfølger, og det var efter det ærede Medlems Mening en Hovedgrund til, at man maatte forlade Direktørsystemet i 1908 og gaa over til Tvedelingen. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem mener eller har skaffet sig nogen Sikkerhed for, at der i Mellemtiden, efter at Direktøren er forsvundet, er blevet opdraget

et saadant Direktøremne, saa der nu vilde være god Grund til at vende tilbage til den Ordning, som man forlod i 1908 og forlod i Henhold til de Betragtninger og Motiver, som var blevet gjort gældende af den Kommission, som jeg før nævnte.

Disse Motiver til at lade Direktørstillingen bortfalde er saa interessante, at jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal tillade mig at oplæse nogle Linier af dem. Det hedder: „Ligesom en Udvidelse af Udenrigsministeriets Personale er nødvendig, saaledes turde ogsaa en Omorganisation af Ministeriet være meget ønskelig. Forholdet er nu det, at kun Direktøren har regelmæssig Adgang til Ministeren, og kun Direktøren er berettiget til paa Ministerens Vegne at træffe Bestemmelser i Ministeriets Sager. Denne Ordning kunde være fuldt ud fyldestgørende i tidligere Aar, da Sagernes Antal var saa meget mindre, men den tilfredsstillende ikke længere, efter at Forretningernes Antal er steget til det nuværende Omfang. Det bliver nu uoverkommeligt for Direktøren at følge med den almindelige Politik, bistaa Ministeren med den politiske Korrespondance og samtidig danne sig en personlig Mening om alle de overmaade uensartede Sager, der behandles i Ministeriet. Følgen deraf bliver, at Direktøren, hvis han skal kunne udfylde sin Stilling paa det politiske Omraade, maa indrømme de underordnede Embedsmænd en større Selvstændighed, end der i og for sig tilkommer dem efter deres Stillinger, og i vidt Omfang maa overlade dem den mundtlige Forhandling med de besøgende i Ministeriet. Dette gælder særlig for hele den vigtige Del af Ministeriets Forretningsomraade, der omfatter Erhvervsamfundets Interesser. Forøgelsen af Ministeriets Arbejde falder forholdsvis stærkest paa dette Felt, og der er al Grund til at vente yderligere Stigning. Allerede nu er det imidlertid Direktøren vanskeligt at faa Tid til selv at sætte sig grundigt ind i de vidtløftigere Sager af økonomisk Art, endsige til at studere de fremmede økonomiske Love og Traktater, Konsulatsberetninger og deslige; mere end ønskeligt maa han nøjes med de Oplysninger, han modtager fra det underordnede Personale, og Ministeren med hans andenhaands Viden.“

Saaledes var Forholdene efter Kommissionens Skøn i 1907, og paa Grundlag deraf besluttede Lovgivningsmagten i 1908 at forlade Direktørordningen og indføre den Tvedeling, som vi har den Dag i Dag. Jeg formoder, det maa være en Fejltagelse, naar det ærede Medlem Hr. Fraenkel kom